Ar sunku pagauti sterką?

Parašė Laimis Daugėla
Sekmadienis, 02 Spalis 2011 21:27

Priešingai nusistovėjusiai nuomonei, sterkas nėra toks sunkiai sugaunamas laimikis. Tiems spiningautojams, kurie dažniausiai gaudo lydekas ir ešerius, sterkas pakliūva labai retai. Bet jei paanalizuotume faktus, tai pasirodytų, kad kaip tik sterkas po truputį tampa vis dažnesniu spiningautojų "grobiu".

Palyginti su kitomis plėšriosiomis žuvimis, sterkai geriau prisitaiko prie kintančių aplinkos sąlygų, didėjančio vandens užterštumo. Kai kuriose Europos šalyse, kur yra daug dirbtinių vandens telkinių - užtvankų (kurių vanduo ypač yra užterštas), jie tampa dominuojančiais plėšrūnais.

Remiantis įvairiais duomenimis, galima drąsiai tvirtinti, kad Lietuvoje sterkai dažniausiai pagaunami tvenkiniuose. Po jų eina upės, paskutinėje vietoje lieka ežerai. Kartais sterkų papuola ir jūroje, nuo Palangos tilto ar kitur, gaudantiems žvejams.

Prieš kelerius metus meškeriotojai dažniausiai sterkus žvejodavo dugnine meškere ant kabliuko kabindami gyvą žuvelę arba didelėmis avižėlėmis su sliekų kuokštu. Tačiau pastaraisiais metais vis daugiau sėkmingai sterkus gaudančių spiningautojų. Taip atsitiko dėl to, jog prieš keletą metų pasirodė minkštieji masalai - tvisteriai, riperiai, sliekų, nėgių, varlyčių ir kitų povandeninės faunos gyventojų imitacijos. Šie plastikiniai daikčiukai iki šių dienų yra pagrindinis sterkautojų ginklas.

Pervertus pastarųjų metų Europos bei Amerikos žurnalus apie žvejybą, pastebima, kad dominuoja straipsniai, kuriuose aprašomos naujos guminukų rūšys bei žvejojimo jais technika. Iš tiesų šie masalai gerokai palengvino spiningautojų dalią ir sterkas tapo labiau pasiekiamas, dažniau pagaunamas.

Bet nereikia manyti, jog atsiradus plastikiniams masalams problema buvo išspręsta. Juk iš tiesų spiningautojų pas mus yra daug, o gaudančių sterkus - kur kas mažiau. Žinoma, tai nereiškia, kad tik kažkokie išskirtiniai žmonės gali pagauti šį plėšrūną. Jie pakliūva visiems dažnai žvejojantiems, bet "lengvai" pagauti sterkai paprastai būna nedideli ir užkimba birželio-liepos mėnesiais.

Tačiau pats įdomiausias sterkų žūklės metas yra ruduo. Tada ne tik pagaunama gražių sterkų, bet ir pats spiningavimas yra ganėtinai įvairus.

Vienaip sterkai gaudomi upėse, kitaip - tvenkiniuose, dar kitaip - ežeruose. Tačiau kur be-žvejotume, iš pradžių turėtume susirasti sterkų telkimosi vietas. Sunku tai padaryti upėje.

Neretai vietos, kuriose turėtų laikytis sterkai, būna tuščios. Tačiau vizualiai to nustatyti neįmanoma ir tenka metras po metro "bandyti" dugną.
Rudenį dauguma upių nuo spiningautojų yra atkirstos, todėl mėgstantiems tekantį vandeni spalio mėnesį nelabai yra kur pasireikšti - telieka tik Nemunas aukščiau Kauno marių. Nuo lapkričio 1 dienos atsiveria ir likusi Nemuno dalis.
Nemune sterkų būriavimosi vietos labai susijusios su rudenį vyksiančiais pokyčiais gamtoje. Geriausiai tai įrodo šiuo metu pagautų sterką skrandžio turinys. Pirmoje spalio pusėje jie daugiausiai maitinasi mažomis aukšlėmis, kuojomis. Vėstant orui, spalio pabaigoje - lapkričio pradžioje, jų meniu sudaro didesnės žuvys - plakiai, karšiukai. Tokį sterkų maisto pasikeitimą sąlygoja terminis upės režimas. Rudens pradžioje, vėstant vandeniui, smulkiosios žuvys, aukšlės, mažos kuojytės, telkiasi į didelius būrius ir ieško Šiltesnio vandens vietų. Toks būrys keliauja tam tikrame upės plote, ir jei tarne upės ruože yra sterkų, tai jie laikosi netoli smulkmės būrių. Tai nebūtinai gilios upės vietos. Po pirmųjų šalnų, krentant lapams, dar labiau vėstant vandeniui, smulkmės būriai tarsi išsibarsto po visą upės vagą, tačiau tada į didelius būrius pradeda rinktis karšiai ir plakiai, kurie ieško daugiau deguonies tufinčių. tačiau gilesnių žiemojimo vietų. Tokie maisto būriai kaip magnetas traukia plėšriąsias žuvis, taigi ir sterkus. Tačiau šaltas vanduo taip pat veikia plėšriųjų žuvy organizmą, todėl sterkai laikosi taip, kad reikėtų kuo mažiau judėti, mažiau naudoti energijos ieškant maisto.
Toks sterkų telkimosi vietų upėje apibūdinimas nėra konkretus, tai greičiau bendros nuorodos, leidžiančios apytiksliai orientuotis rudeninėje upėje. Upe pažinti lengviau, nes srovė, krantų forma ir kiti panašūs požymiai akylam žvejui daug ką pasako. Tuo tarpu tvenkiniai yra kur kas sunkiau įkandami - ypač didieji.
Paimkime kad ir Kauno marias - patį nuostabiausią sterkyną Lietuvoje. Plotai čia dideli ir bet kur nepagaudysi. Reikia žinoti, kur yra duobės, povandeniniai kalneliai, kur eina buvusi Nemuno vaga. Žinoma, daug galima sužinoti pasikalbėjus su rimtais žvejais. Tačiau tai bus tik apytikslės žinios, nes vis vien surasti tas vietas, kur
laikosi sterkai, ne taip paprasta. Geriausias pagalbininkas turbūt būtų echolotas. Nors dar yra žmonių, manančių, kad šis prietaisas yra tik mados dalykas ir geram žvejui visai nereikalingas, tačiau su juo ieškant sterkų galima išvengti betikslio klaidžiojimo po vandens telkinį.
Dugną ištyrinėti galima ir senovišku metodu - prie virvės pririštu pusės kilogramo svareliu, tačiau echolotas kur kas greičiau parodys, koks yra gylis, dugnas, ir ne tik tai, kas yra po valtimi, bet ir aplink.

Ar sunku pagauti sterką?

Parašė Laimis Daugėla
Sekmadienis, 02 Spalis 2011 21:27

